

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი

ბრძანება № 1248

თბილისი

„03 „ 10 2019 წ.

„ზოგადი განათლების საბაზო და საშუალო საფეხურების სახელმძღვანელოს/სერიის მაკეტის რეცენზირების შინაარსობრივი და ტექნიკური კრიტერიუმების დამტკიცების თაობაზე“
საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2018 წლის 31 დეკემბრის N768 ბრძანებაში ცვლილების შეტანის შესახებ

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 63-ე მუხლის, „საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის 21-ე მუხლის საფუძველზე და საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილის 2018 წლის 3 ოქტომბრის N1324113 მოხსენებითი ბარათის გათვალისწინებით

ვბრძანებ:

1. შეტანილ იქნეს ცვლილება „ზოგადი განათლების საბაზო და საშუალო საფეხურების სახელმძღვანელოს/სერიის მაკეტის რეცენზირების შინაარსობრივი და ტექნიკური კრიტერიუმების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2018 წლის 31 დეკემბრის N768 ბრძანებაში და ბრძანების:
  - ა) პირველი პუნქტით დამტკიცებული ზოგადი განათლების საბაზო და საშუალო საფეხურების სახელმძღვანელოს/სერიის მაკეტის რეცენზირების შინაარსობრივი კრიტერიუმები დამტკიცდეს ამ ბრძანების დანართი N1-ის შესაბამისად.
  - ბ) მეორე პუნქტით დამტკიცებული ზოგადი განათლების საბაზო და საშუალო საფეხურების სახელმძღვანელოს/სერიის მაკეტის რეცენზირების ტექნიკური კრიტერიუმები დამტკიცდეს ამ ბრძანების დანართი N2-ის შესაბამისად.
2. დაევალოს სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტს ბრძანების გამოქვეყნება საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ოფიციალურ ვებ გვერდზე.
3. ბრძანება ძალაშია ხელმოწერისთანავე.
4. ბრძანება ძალაშია ხელმოწერისთანავე.
5. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს მისი გამოცემიდან ერთი თვის ვადაში თბილისის საქალაქო სასამართლოში (მის: ქ. თბილისი, აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ, №6).

მიხეილ ბატიაშვილი

ლანართი N1

კრიტერიუმი 1.4. სახელმძღვანელო ხელს უწყობს ცოდნათა ორგანიზებას			*	*	*		■	25%			
1.4.1.	თვემაში წარმოდგენილი მასალა (აქტივობები, დაცვულებები, ცეკვები, თვალსაჩინოებები, გრაფიკული მარტივი ზემოქმედებები) და საგვანზო შეკითხვები ხელს უწყობს ცოდნას ურთიერთდება ვარიუებას, ინიციებებსასა და სასტაციების მოყვანისას; საკითხების, მოვლენების, ცნებების შორის ასახული კავშირი დამოკიდებულებების, მიმართებების გაზიერებას.						■				
კრიტერიუმი 1.5. თემა ხელს უწყობს ცოდნათა ფუნქციურ გამოყენებას			*	*	*		■	25%			
1.5.1.	შემაჯამიერო დაგვალებები მოითხოვს თემის ფუნქციები შემოწმების ცოდნასა და გამოყენებას ფუნქციურ კონტექსტებში;						■				
1.5.2.	სახელმძღვანელოს მეოროდიცური აპარატი (ინსტრუქტორი, რჩევები, რეზისორები, დაგვალებები, სკორჯმიშვილი და სხვ.) ხელს უწყობს განვითარებული შემთხვევას;						■				
1.5.3.	შეთავაზებულია დაცვულის შესრულებრის სხვადასხვა ხერხი და მისი ორგანიზაციის ფორმები, რომელიც შესწავლებს დაქმარჯვას გააზრინს სწავლის სტრუქტურის სწორად შერჩევის მნიშვნელობა უკუკისა შედეგის მისაღებად.						■				
2. სახელმძღვანელოს შინაარსობრივი გამართულობა			მოსწავლის წიგნი	მოსწავლის რევული	მასწავლებლის წიგნი (კლ. ჩესრისთან ერთად ან მის გარეშე)	სრულად აკმაყოფილებს/ზ ადილობრივ აკმაყოფილებს/ა რ აკმაყოფილებს	ჭაობა - 1-2-3-4-5	კრიტერიუმის წონა	დასაბუთება/ განჩირტება	რეკომენდაცია	
კრიტერიუმი 2.1. სახელმძღვანელოს შინაარსი (საგნობრივი/ დარგობრივი შინაარსი) გამართულია და ორიექტური			*	*	*	■					
2.1.1.	შინაარსი (ტექსტი/თვალსაჩინოება) სანდო და ზუსტია, შესაბამება დარგის თანამდებობების მიზნების; ცერძობრივი, ცნებები, ფაქტები, მოვლენები, პროცესები სწორდა მიწოდებული;										
2.1.2.	ინფორმაცია ორიექტურია. სახელმძღვანელოს აკტორი არ ახდენს თავისი დამოუკიდებულების მითხველზე ზედავლენას. თავს არ ახვევს სტრიქტურ განწყობებას და შეცდულებებას.										
დამატებითი საგანსაკუთრებული ინდიკატორი											
ბიო/გეო	შინაარსის საჭიროობიდან გამომდინარე, ბიომრავალურიკონტრინგების სწავლებისას, თვალსაჩინოებრიზე მოცულებულია საქართველოს / კაცასის სახლობრიზე და ლაბორატორიზე.										
ბიო/ფიზ/ქიმ	სახელმძღვანელოში გამოყენებული თვალსაჩინოება, რომელიც ასახეს ესატერიტობული/არაესატოლი სამუშაოების სატარებების იმსტრუქტურს ან შევლელობას. ავთენტურია.										

3. სახელმძღვანელოს სტრუქტურული გამართულობა	მოსწავლის წიგნი	მოსწავლის რვეული	მასწავლებლის წიგნი (კლ. რესურსთან ერთად ან მის გარეშე)	სრულად აკმაყოფილებს/ნ აწილის/რვ აკადემიურებს/არ აკადემიულებს	ქალა - 1-2-3-4-5	კრიტერიუმის წონა	დასაბუთება/განჩარტება	რეკომენდაცია
კრიტერიუმი 3.1. სახელმძღვანელოს სტრუქტურული ხელს უწყობს შინაარხში ორიენტირებას	*	*	*	*				
3.1.1. სტრუქტურული ერთეულები (მემ/პარაგრაფი/თავი და ა.შ.) გამოყოფილია გასაცემი პირებითი ნიმუშითი (ლოგო, მოიცემი და ა.შ.). რომელიმე ხელს უწყობს მსალის შინაარხში და სტრუქტურის კონსტუქტურული წიგნის უკეთ აღმა-გაზირების მიზნით;								
3.1.2. ახლავს გამართული საცნობარო/სამიური აპარატი (მაგართად, სარჩევი, საზომი ერთეულებს ქარისლი, ლექსიკონი, სტილიზება და მისთ); მასწავლებლის წიგნის მაყურელა მისწავლის წიგნის წიგნმდებნილი საკარგიმოების/შეკითხვების პასუხები (საგნის სპეციფიკის შესაბამისად).								
4. სახელმძღვანელოს ენობრივი გამართულობა	მოსწავლის წიგნი	მოსწავლის რვეული	მასწავლებლის წიგნი (კლ. რესურსთან ერთად ან მის გარეშე)	სრულად აკმაყოფილებს/ნ აწილის/რვ აკადემიურებს/არ აკადემიულებს	ქალა - 1-2-3-4-5	კრიტერიუმის წონა	დასაბუთება/განჩარტება	რეკომენდაცია
კრიტერიუმი 4.1. სახელმძღვანელოს ენა შეესაბამება ენობრივი განათლების მითხვებს	*	*	*	*				
4.1.1. ტექსტების (მთ შორის, საკანკალენისა და დაკვალებების პირისების) ენაზრით აგმოტლება ხელს უწყობს საზრიუნო პროცესების წიგნმართვას; ტექსტების აზრისირებულ შეკრული მონაცემთვის დაყოფებითი აზრისება; თვალისწინით აზრის/ტექსტების ერთეული წიგნის შირის ასწოველი ქრისტოფორი, მიზუზ შედეგობრივი და სხვა ლოგიკური კავშირები;								
4.1.2. ტექსტებში ზომიერიდ არის წარმოდგენილი ახალი ცნებები/ტერმინები, სახელმძღვანელოში გამოყენებული დარგობრივი ენა მისწავლისთვის აღვალად გასაცემისა;								
4.1.3. დაწერილია თანამედროვე სალიტერატურო ენის წიგნების დაცვით, არ გუცდება გრამატიკული შედებები და სტილისტიკური ხარვეზები, დაცულია ორთოგრაფიის ნიმუშები და პუნქტუაციის წესები.								

5. შესაბამისობა სამართლებრივ და ეთიკურ ნორმებთან	მოსწავლის წიგნი	მოსწავლის რვეული	მასწავლებლის წიგნი (ელ. რესურსთან ერთად ან მის გარეშე)	სწულად აქმაყოფილებს/ნ აწილობრივ აქმაყოფილებს/ა რ აქმაყოფილებს	წელა - 1-2-3-4-5	კრიტერიუმის წონა	დასაბუთება/ განმარტება	რეკომენდაცია
კრიტერიუმი 5.1. თანასწორობის დაცვა, დისკრიმინაციისა და დასკრედიტიფირების აკრძალვა	*	*	*					
5.1.1. სახელმძღვანელო თავისუფლად ენს. კრიტების, რელიგიის, სქესის, სუსალური კათოლიკოსისა და სხვა პირისთვის სტატუსების, ასაკის გარეშე, დისკრიმინაციული ან და დასკრედიტიფირების გადატვისას	*	*	*					
5.1.2. საგნომინით სპეციალის გათვალისწინებით, ტექსტებსა და ილუსტრაციების დაცულად თანასწორობა ერთეულის, რელიგიის, სქესის, სუსალური კათოლიკოსისა და სხვ. ნიშით.								
კრიტერიუმი 5.2. ეთიკის ნორმების დაცვა	*	*	*					
5.2.1. სახელმძღვანელო თავისუფლად უტესტორ და არაუკრძელული გამომოქალაქებისას, პრეცედულობის ცენტრი ამგადის გამოხატვაშის ასეულობის უზრუნველის, მისამართის ავტორი მოწოდებულია აუტორიზებული სპეციალისთვის ან კუსონერით.								
კრიტერიუმი 5.3. ძალადობისკენ მოწოდების ან შულლის გაღვივების აკრძალვა	*	*	*					
5.3.1. ილუსტრაციები და მინარჩი თავისუფლად ნებისმიერი სახის ძალადობის, მათ შორის კუსონერი და არაკუსონერი მუნიციპალიტეტის განვითარებისათვის რაოდის მოწოდების ქრედიტის წარმატებული მოწოდებისგან, კრიტების, რელიგიური ან სუსალური შულლის გაფაფების მართვის ინსტრუქტული ცენტრებისა და დაცულების მიზანზე.								
კრიტერიუმი 5.4. კომერციული რელატივის აკრძალვა	*	*	*					
5.4.1. თავისუფლად რაიმე სახის სიკულირი, პოლიტიკური ან/და კომერციული რელატივები, რომელიც არ ესახურება საგანმანათლებლო მიზნებს.								
კრიტერიუმი 5.5. შესაბამისობა საქართველოს კონსტიტუციისათვან	*	*	*					
5.5.1. მინარჩი (ცენტრი, თავასამინისტრი, სავარჯიშოებისა და დაცულების პირობის) ან წარმაზდებული საქართველოს კომსტიტუციას.								
კრიტერიუმი 5.6. შესაბამისობა მდგრადი განვითარების პრინციპებთან	*	*	*					
5.6.1. ინკლინაციების მდგრადი განვითარების პრინციპები, რაც გულისხმობს დალგენერირების მთავრებლების დაკავშირების ისკ. რომ საუზრუნველყოფა მომზადებული იყოს.								
6. სახელმძღვანელოს შაკტო ავტორის ან/და საავტორო უფლების მფლობელის ანონიმურობის დაცვა	მოსწავლის წიგნი	მოსწავლის რვეული	მასწავლებლის წიგნი (ელ. რესურსთან ერთად ან მის გარეშე)	სწულად აქმაყოფილებს/ნ აწილობრივ აქმაყოფილებს/ა რ აქმაყოფილებს	წელა - 1-2-3-4-5	კრიტერიუმის წონა	დასაბუთება/ განმარტება	რეკომენდაცია
დაცვისა ავტორის ან/და საავტორო უფლების მფლობელის ანონიმურობა	*	*	*					
7. სახელმძღვანელოს დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა	მოსწავლის წიგნი	მოსწავლის რვეული	მასწავლებლის წიგნი (ელ. რესურსთან ერთად ან მის გარეშე)	სწულად აქმაყოფილებს/ნ აწილობრივ აქმაყოფილებს/ა რ აქმაყოფილებს	წელა - 1-2-3-4-5	კრიტერიუმის წონა	დასაბუთება/ განმარტება	რეკომენდაცია

არ შეიცავს (ნებისმიერი ფორმით) მითითებას/მოთხოვნას იმ საგანმანათლებლო რესურსის შესახებ, რომელიც მექმნილია ან მომავალში შექმნება გრიფირებისათვის წარმოსადგენ სახელმძღვანლოს მაკეტის კომპლექტს მოწმობის და მისი გამოყენებლობა შექმნის სირთულეებს გრიფირების სახელმძღვანლოს დამზუკილებლად გამოყენებისა და სასწავლო პროცესის წარმართვის საკითხში.	*	*	*	■				
8. მოსწავლის წიგნის მუშაობის (ჩაწერა და სხვა) აკრძალვა	მოსწავლის წიგნი	მოსწავლის რევული	მასწავლებლის წიგნი (კლ. რესურსთან ერთად ან მის გარეშე)	სრულად აკმაყოფილბეჭდის ან ანგლობრივ აკმაყოფილბეჭდის/ან აკმაყოფილბეჭდის	ქალა - 1-2-3-4-5	კრიტერიუმის წონა	დასაბუთება/განმარტება	რეკომენდაცია
არ შეიცავს ისეთ სავარჯიშოს, აქტივობას, ტექსტს ან/და კრისტორდს, რომელიც მოითხოვს მასში რაიმეს ჩაწერას, ჩახატვას, ჩახაზვას, ამოჭრას, გაფერადებას ან ჩაწერებას	*			■				

მენიშვნა:

- * - სიმბოლო აღნიშნავს კრიტერიუმს, რომელიც გამოიყენება მასწავლებლის მაკეტის შესაბამისი სახის (მოსწავლის წიგნი, მასწავლებლის წიგნი (კლ. რესურსთან ერთად ან მის გარეშე), მოსწავლის რეკული) რეცენზირებისას;
- ■ - სიმბოლო აღნიშნავს შეფასების სახეს (ტულობრივი შეფასება/სიტყვიერი შეფასება), რომელიც გამოიყენება ამა თუ იმ კრიტერიუმთან მიმართებით.

თემის დამუშავების ნიმუში მასწავლებლის წიგნისთვის

(გარდა უცხოური ენებისა, ქართული ენისა და ლიტერატურისა, ქართული, როგორც მეორე ენისა, ფიზიკური აღზრდისა და სპორტისა)

განმარტებები ცხრილისთვის:

სასწავლო თემა წარმოადგენს კონტექსტს, რომელიც სტანდარტის შედეგების, სამიზნე ცნებებისა თუ კონკრეტული საკითხების ინტეგრირებულად და ურთიერთდაკავშირებულად სწავლების საშუალებას იძლევა. თითოეული თემის ფარგლებში, შეძლებისდაგვარად, უნდა დამუშავდეს სტანდარტის ყველა შედეგი.

შენიშვნა: იმ საგნერმი, რომლებმიც სასწავლო თემები ორგანიზებულია თემატური ბლოკების სახით, უნდა მიეთითოს, რომელ თემატურ ბლოკს მიკუთვნება მოცემული კონკრეტული თემა;

თემასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენების ფუნქციაა მოსწავლეს წარმოდგენა შეუქმნას შესასწავლი თემის კონტურებზე (თემატურ მკვიდრ წარმოდგენები თვისობრივად განსხვავდება სამიზნე ცნებებთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენებისგან).

თემასთან დაკავშირებული საკვანძო შეკითხვები პასუხობს - რაზე უნდა დაფიქრდეს მოსწავლე თემის შესასწავლისას.

სამიზნე ცნებების სახით განსაზღვრულია ის ცოდნა, რომელსაც მოსწავლე საგნის ფარგლებში უნდა დაეუფლოს.

საკითხები - წლიური თემების ფარგლებში გამოიყოფა საგნობრივი საკითხები. მათი საშუალებით ხდება იმის განსაზღვრა, თუ კონკრეტულად რაზე უნდა იმუშაოს მოსწავლემ თემის ფარგლებში. საკითხებზე დაყრდნობით ხდება, ასევე, კომპლექსური დავალების პირობის განსაზღვრა, რომელიც მოსწავლეს სამიზნე ცნებისა და მათთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენების გაცნობიერებაში ეხმარება.

საკვანძო შეკითხვები გამოყენეთს - რაზე უნდა დაფიქრდეს მოსწავლე კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობისას? მათი ფუნქციაა:

- მოსწავლის წინარე ცოდნის გააქტიურება, ცნობისმოყვარეობის გაღვივება, პროვოცირება ახალი ცოდნის შესაძენად;
- სასწავლო თემის შედეგებზე ორიენტირებულად სწავლა-სწავლების უზრუნველყოფა;
- თემის სწავლა-სწავლების პროცესში შუალედური ბიჯების/ეტაპების განსაზღვრა. საკვანძო შეკითხვა წარმოადგენს მაორგანიზებელ ელემენტს, რომელიც სასწავლო თემის ფარგლებში ასრულებს გაკვეთილ(ებ)ის მიზნის როლს.

კომპლექსური/პროექტული დავალებები წარმოადგენს იმგვარ აქტივობებს, რომელთა შესრულება მოითხოვს სხვადასხვა ცოდნათა ინტეგრირებულად გამოყენებას ფუნქციურ კონტექსტებში. კომპლექსური დავალება (მასთან მჭიდროდ დაკავშირებულ სტრუქტურულ ერთეულებთან - საკითხი, საკვანძო შეკითხვა, შეფასების კრიტერიუმი) თემის ფარგლებში შუალედური მიზნის როლს ასრულებს.

მკვიდრი წარმოდგენები - თითოეულ ცნებას ახლავს მკვიდრი წარმოდგენები, რომლებიც შემოსაზღვრავს ცნების მოცულობას და აზუსტებს, რა უნდა ჰქონდეს გაცნობიერებული მოსწავლეს ამ ცნებასთან მიმართებით საფეხურის ბოლოს

შეფასების ინდიკატორები სტანდარტის შედეგებიდან გამომდინარეობს და აჩვენებს, რა უნდა შეძლოს მოსწავლემ კონკრეტული თემის ფარგლებში. სხვა სიტყვებით, ინდიკატორები წარმოადგენს კონკრეტულ თემაში რეალიზებულ შედეგებს

თემა:	საათების სავარაუდო რაოდენობა -		
თემასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები:			
თემასთან დაკავშირებული საკვანძო შეკითხვები:			
თემის ფარგლებში დასამუშავებელი საკითხები:			
სამიზნე ცნებები და მათთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	I ეტაპი		კომპლექსური დავალება/ დავალებები
	საკითხი/ქვეცნება	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები	
აქტივობები:			
	რესურსები:		

	II ეტაპი	
საკითხი/ქვეცნება	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები	კომპლექსური დავალება/ დავალებები
აქტივობები:		
რესურსები:		
შეფასების კრიტერიუმი / კრიტერიუმები		

**თემის დამუშავების ნიმუში მასწავლებლის წიგნისთვის
ქართული ენა და ლიტერატურა**

განმარტებები ცხრილისთვის:

სასწავლო თემა წარმოადგენს კონტექსტს, რომელიც სტანდარტის შედეგების, სამიზნე ცნებების, კონკრეტული ქვეცნებებისა და საკითხების ინტეგრირებულად და ურთიერთდაკავშირებულად სწავლების საშუალებას იძლევა. თითოეული თემის ფარგლებში, შეძლებისდაგვარად, უნდა დამუშავდეს სტანდარტის ყველა შედეგი და სამიზნე ცნება.

ქართულ ენასა და ლიტერატურაში ვინაიდან სასწავლო თემები ორგანიზებულია თემატური ბლოკების სახით, უნდა მიეთითოს, რომელ თემატურ ბლოკს მიეკუთვნება მოცემული კონკრეტული თემა.

თემატური საკვანძო შეკითხვები შემოსაზღვრავს სასწავლო თემის ფარგლებს, აქტიურებს მოსწავლის წინარე ცოდნას, აღვიძებს მის ცნობისმოყვარეობას და სტიმულს აძლევს ახალი ცოდნის შესაძლებად.

სამიზნე ცნებების სახით განსაზღვრულია ის ცოდნა, რომელსაც მოსწავლე საგნის ფარგლებში უნდა დაეფლოს.

მკვიდრი წარმოდგენები - თითოეულ ცნებას ახლავს მკვიდრი წარმოდგენები, რომლებიც შემოსაზღვრავს ცნების მოცულობას და აზუსტებს, რა უნდა ჰქონდეს გაცნობიერებული მოსწავლეს ამ ცნებასთან მიმართებით საფეხურის ბოლოს.

თემის ფარგლებში შეუალებური მიზნის როლს ასრულებს ერთმანეთთან მჭიდროდ დაკავშირებული ოთხეული - ქვეცნებები/საკითხები, მათზე ორიენტირებული საკვანძო შეკითხვები, ასევე კომპლექსური დავალება/დავალებები და შეფასების კრიტერიუმი/კრიტერიუმები. თემატურ მატრიცაში შესაძლებელია დაემატოს იმდენი ეტაპი (შესაბამისი შეუალებური მიზნებით), რამდენსაც ავტორი ჩათვლის საჭიროდ მოცემული სასწავლო თემის ფარგლებში.

ქვეცნებები, საკითხები - წლიური თემების ფარგლებში გამოიყოფა საგნობრივი ქვეცნებები (რომლებიც უშუალოდ ცნებებიდან გამომდინარეობს) და საკითხები. მათი საშუალებით ხდება იმის განსაზღვრა, თუ კონკრეტულად, რაზე უნდა იმუშაოს მოსწავლემ თემის ფარგლებში. მათზე დაყრდნობით განისაზღვრება ასევე კომპლექსური დავალების პირობა, რომელიც მოსწავლეს ეხმარება სამიზნე ცნებისა და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენების გაცნობიერებაში.

ცნების საკვანძო შეკითხვები ორიენტირებულია უშუალოდ შესაბამის სამიზნე ცნებაზე (მაგ., ცნებაზე „კონტექსტი“) და განისაზღვრება შერჩეული ქვეცნებების/საკითხების გათვალისწინებით. ისინი გამოვეთს, რაზე უნდა დაფიქრდეს მოსწავლე კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობისას. მათი ფუნქცია:

- მოსწავლის წინარე ცოდნის გაქტიურება, ცნობისმოყვარეობის გაღვივება, პროვოცირება ახალი ცოდნის შესაძლებად;
- სასწავლო თემის შედეგზე ორიენტირებულად სწავლა-სწავლების უზრუნველყოფა;
- თემის სწავლა-სწავლების პროცესში შეუალებური ბიჯების/ეტაპების განსაზღვრა. საკვანძო შეკითხვა წარმოადგენს მარგანიზებელ ელემენტს, რომელიც სასწავლო თემის ფარგლებში ასრულებს გაკვეთილ(ებ)ის მიზნის როლს.

კომპლექსური დავალება წარმოადგენს მოსწავლის შემცნებით-შემოქმედებით პროდუქტს, რომლის შესრულება მოითხოვს სხვადასხვა ცოდნის ინტეგრირებულად გამოყენებას ფუნქციურ კონტექსტებში. კომპლექსური დავალება და მასთან მჭიდროდ დაკავშირებული სტრუქტურული ერთეულები (საკითხი, ქვეცნება, საკვანძო შეკითხვა, შეფასების კრიტერიუმი), ცალკეული თემის ფარგლებში, შეუალებური მიზნის როლს ასრულებს.

შეფასების ინდიკატორები გამომდინარეობს სტანდარტის შედეგებიდან და აჩვენებს, რა უნდა შეძლოს მოსწავლემ კონკრეტული თემის ფარგლებში. სხვა სიტყვებით, ინდიკატორები წარმოადგენს კონკრეტულ თემაში რეალიზებულ შედეგებს.

თემა: (თემატური ბლოკი: ...)	საათების სავარაუდო რაოდენობა -		
თემის ფარგლებში დასამუშავებელი საკითხები:			
თემატური საკვანძო შეკითხვები:			
სამიზნე ცნებები და მათთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	I ეტაპი		
	საკითხი, ქვეცნება	ცნების საკვანძო შეკითხვა/ შეკითხვები	კომპლექსური დავალება
ტექსტი:			
	აქტივობები:		

	რესურსები:	
II ეტაპი		
საკითხი, ჭედნება	ცნების საკვანძო შეკითხვა/ შეკითხვები	კომპლექსური დავალება
ტესტი:		
აქტივობები:		
რესურსები:		
შეფასების კრიტერიუმი / კრიტერიუმები		

**თემის დამუშავების ნიმუში მასწავლებლის წიგნისთვის
უცხოური ენები და ქართული, როგორც მეორე ენა**

განმარტებები ცხრილისთვის:

სასწავლო თემა წარმოადგენს კონტექსტს, რომელიც სტანდარტის შედეგების, სამიზნე ცნებებისა თუ კონკრეტული საკითხების ინტეგრირებულად და ურთიერთდაკავშირებულად სწავლების საშუალებას იძლევა. თითოეული თემის ფარგლებში, შეძლებისდაგვარად, უნდა დამუშავდეს სტანდარტის ყველა შედეგი.

შენიშვნა: იმ საგნებში, რომლებშიც სასწავლო თემები ორგანიზებულია თემატური ბლოკების სახით, უნდა მიეთითოს, რომელ თემატურ ბლოკს მიუჰთვნება მოცემული კონკრეტული თემა;

სამიზნე ცნებების სახით განსაზღვრულია ის ცოდნა, რომელსაც მოსწავლე საგნის ფარგლებში უნდა დაეუფლოს.

თემასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენების ფუნქციაა მოსწავლეს წარმოდგენა შეუქმნას შესასწავლი თემის კონტურებზე (თემატურ მკვიდრ წარმოდგენები თვისობრივად განსხვავდება სამიზნე ცნებებთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენებისგან).

თემასთან დაკავშირებული საკვანძო შეკითხვები პასუხობს - რაზე უნდა დაფიქრდეს მოსწავლე თემის შესასწავლისას.

თემის ფარგლებში შუალედური მიზნის როლს ასრულებს ერთმანეთთან მჭიდროდ დაკავშირებული ოთხეული - ქვეცნება/საკითხი, მათზე ორიენტირებული საკვანძო შეკითხვები, კომპლექსური დავალება/დავალებები და შეფასების კრიტერიუმი/კრიტერიუმები; თითოეული შუალედური მიზანი (შეიძლება მას თემის დამუშავების ეტაპიც ვუწოდოთ) ერთდროულად ყველა სამიზნე ცნებაზე მუშაობას გულისხმობს; თემატურ მატრიცაში შესაძლებელია დაემატოს იმდენი ეტაპი (შესაბამისი შუალედურ მიზნებით), რამდენსაც ავტორი ჩათვლის საჭიროდ მოცემული სასწავლო თემის ფარგლებში;

საკითხები - წლიური თემების ფარგლებში გამოიყოფა საგნობრივი საკითხები. მათი საშუალებით ხდება იმის განსაზღვრა, თუ კონკრეტულად რაზე უნდა იმუშაოს მოსწავლემ თემის ფარგლებში. საკითხებზე დაყრდნობით ხდება, ასევე, კომპლექსური დავალების პირობის განსაზღვრა, რომელიც მოსწავლეს სამიზნე ცნებისა და მათთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენების გაცნობიერებაში ექმარება.

საკვანძო შეკითხვები გამოკვეთს - რაზე უნდა დაფიქრდეს მოსწავლე კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობისას? მათი ფუნქციაა:

- მოსწავლის წინარე ცოდნის გააქტიურება, ცნობისმოყვარეობის გაღივება, პროვოცირება ახალი ცოდნის შესაძლება;
- სასწავლო თემის შედეგზე ორიენტირებულად სწავლა-სწავლების უზრუნველყოფა;
- თემის სწავლა-სწავლების პროცესში შუალედური ბიჯების/ეტაპების განსაზღვრა. საკვანძო შეკითხვა წარმოადგენს მარგანიზებელ ელემენტს, რომელიც სასწავლო თემის ფარგლებში ასრულებს გაკვეთილ(ებ)ის მიზნის როლს.

კომპლექსური/პროექტული დავალებები წარმოადგენს იმგვარ აქტივობებს, რომელთა შესრულება მოითხოვს სხვადასხვა ცოდნათა ინტეგრირებულად გამოყენებას ფუნქციურ კონტექსტებში. კომპლექსური დავალება (მასთან მჭიდროდ დაკავშირებულ სტრუქტურულ ერთეულებთან - საკითხი, საკვანძო შეკითხვა, შეფასების კრიტერიუმი) თემის ფარგლებში შუალედური მიზნის როლს ასრულებს.

მკვიდრი წარმოდგენები - თითოეულ ცნებას ახლავს მკვიდრი წარმოდგენები, რომლებიც შემოსაზღვრავს ცნების მოცულობას და აზუსტებს, რა უნდა ჰქონდეს გაცნობიერებული მოსწავლეს ამ ცნებასთან მიმართებით საფეხურის ბოლოს

შეფასების ინდიკატორები სტანდარტის შედეგებიდან გამომდინარეობს და აჩვენებს, რა უნდა შეძლოს მოსწავლემ კონკრეტული თემის ფარგლებში. სხვა სიტყვებით, ინდიკატორები წარმოადგენს კონკრეტულ თემაში რეალიზებულ შედეგებს.

თემა:	საათების სავარაუდო რაოდენობა -		
თემასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები:			
თემის ფარგლებში დასამუშავებელი საკითხები:			
სამიზნე ცნებები და მათთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	I ეტაპი		
	საკითხი და კვეცნებები	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები	კომპლექსური დავალება/ დავალებები
	აქტივობები:		
	რესურსები:		

	II ეტაპი	
	საკითხი და ქვეცნებები	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები
		კომპლექსური დავალებები
აქტივობები:		
რესურსები:		
შეფასების კრიტერიუმი / კრიტერიუმები		

**თემის დამუშავების ნიმუში მასწავლებლის წიგნისთვის
ფიზიკური აღზრდა და სპორტი**

განმარტებები ცხრილისთვის:

სასწავლო თემა წარმოადგენს კონტექსტს, რომელიც სტანდარტის შედეგების, სამიზნე ცნებებისა თუ კონკრეტული საკითხების ინტეგრირებულად და ურთიერთდაკავშირებულად სწავლების საშუალებას იძლევა. თითოეული თემის ფარგლებში, შეძლებისდაგვარად, უნდა დამუშავდეს სტანდარტის ყველა შედეგი.

თემასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენების ფუნქციაა მოსწავლეს წარმოდგენა შეუქმნას შესასწავლი თემის კონტურებზე (თემატურ მკვიდრ წარმოდგენები თვისისობრივად განსხვავდება სამიზნე ცნებებთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენებისგან).

თემასთან დაკავშირებული საკვანძო შეკითხვები პასუხობს - რაზე უნდა დაფიქრდეს მოსწავლე თემის შესწავლისას.

სამიზნე ცნებების სახით განსაზღვრულია ის ცოდნა, რომელსაც მოსწავლე საგნის ფარგლებში უნდა დაეუფლოს.

საკითხები - წლიური თემების ფარგლებში გამოიყოფა საგნობრივი საკითხები. მათი საშუალებით ხდება იმის განსაზღვრა, თუ კონკრეტულად რაზე უნდა იმუშაოს მოსწავლემ თემის ფარგლებში. საკითხებზე დაყრდნობით ხდება, ასევე, კომპლექსური დავალების პირობის განსაზღვრა, რომელიც მოსწავლეს სამიზნე ცნებისა და მათთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენების გაცნობიერებაში ეხმარება.

საკვანძო შეკითხვები გამოკვეთს - რაზე უნდა დაფიქრდეს მოსწავლე კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობისას? მათი ფუნქციაა:

- მოსწავლის წინარე ცოდნის გააქტიურება, ცნობისმოყვარეობის გაღვივება, პროვოცირება ახალი ცოდნის შესაძენად;
- სასწავლო თემის შედეგზე ორიენტირებულად სწავლა-სწავლების უზრუნველყოფა;
- თემის სწავლა-სწავლების პროცესში შუალედური ბიჯების/ეტაპების განსაზღვრა. საკვანძო შეკითხვა წარმოადგენს მაორგანიზებელ ელემენტს, რომელიც სასწავლო თემის ფარგლებში ასრულებს გაკვეთილ(ებ)ის მიზნის როლს.

კომპლექსური/პროექტული დავალებები წარმოადგენს იმგვარ აქტივობებს, რომელთა შესრულება მოითხოვს სხვადასხვა ცოდნათა ინტეგრირებულად გამოყენებას ფუნქციურ კონტექსტებში. კომპლექსური დავალება (მასთან მჭიდროდ დაკავშირებულ სტრუქტურულ ერთეულებთან - საკითხი, საკვანძო შეკითხვა, შეფასების კრიტერიუმი) თემის ფარგლებში შუალედური მიზნის როლს ასრულებს.

მკვიდრი წარმოდგენები - თითოეულ ცნებას ახლავს მკვიდრი წარმოდგენები, რომლებიც შემოსაზღვრავს ცნების მოცულობას და აზუსტებს, რა უნდა ჰქონდეს გაცნობიერებული მოსწავლეს ამ ცნებასთან მიმართებით საფეხურის ბოლოს

შეფასების ინდიკატორები სტანდარტის შედეგებიდან გამომდინარეობს და აჩვენებს, რა უნდა შეძლოს მოსწავლემ კონკრეტული თემის ფარგლებში. სხვა სიტყვებით, ინდიკატორები წარმოადგენს კონკრეტულ თემაში რეალიზებულ შედეგებს

თემა:

საათების რაოდენობა:

სამიზნე ცნებები და მათთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები

საკითხები / ქვეცნებები	საკვანძო შეკითხვები	შეფასების კრიტერიუმები
აქტივობები		

ზოგადი განათლების საბაზო და საშუალო საფეხურების სახელმძღვანელოს/სერიის მაკეტის რეცენზირების ტექნიკური კრიტერიუმები

(მოსწავლის წიგნისა და მოსწავლის რეცენზისათვის)

	მოთხოვნა 1. გამოცემის ფორმატი	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
1.1	მოსწავლის წიგნისთვის - გამოცემის სტანდარტიზებული ფორმატი: VII-IX კლ. - B5 (160X230მმ) ან A4 (195X275მმ); X-XII კლ. - A5 (145X200მმ) ან B5 (160X230მმ) ან A4 (195X275მმ).				
1.2	მოსწავლის რეცენზისთვის - გამოცემის სტანდარტიზებული ფორმატი: A5 (145X200მმ) ან B5 (160X230მმ) ან A4 (195X275მმ).				
1.3	ორიენტაცია ვერტიკალური.				

	მოთხოვნა 2. ტექსტის აღქმის ხარისხი	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
2.1	ძირითადი ტექსტის ¹ სტრიქონის ზომა ყველა სახის ფორმატისთვის: VII-IX კლ. - 72 მმ-დან 153 მმ-დან; X-XII კლ. - 63 მმ-დან 153 მმ-დან.				
2.2	შიდა მინდვრის მინიმალური ზომა გვერდზე - 20მმ. (გარდა ჭრამდე გასული ილუსტრაციების შემთხვევისა).				

¹ ძირითადი ტექსტი - წინამდებარე ფორმისათვის: ტექსტის ნაწილი, რომელშიც სასწავლო გამოცემის მთავარი შინაარსია გადმოცემული.

2.3	ზედა, ქვედა და გარე მინდვრების მინიმალური ზომა გვერდზე - 10 მმ. (გარდა ჭრამდე გასული ილუსტრაციების შემთხვევისა).				
2.4	ყველა ტიპის წიგნებსა და რვეულებში ილუსტრაციების რაოდენობა არანაკლებ დაკაბადონებული ფართის 15%-ისა.				
	მოთხოვნა 3. შრიფტის ზომა	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
3.1	შრიფტის ზომა ძირითადი ტექსტისთვის: VII-IX კლ. - 9-11 პუნქტი; X-XII კლ. - 8-10 პუნქტი.				
3.2	შრიფტის ზომა არაძირითადი და დამატებითი ტექსტებისთვის: VII-IX კლ. - 8-10 პუნქტი; X-XII კლ. - 7-9 პუნქტი.				

	მოთხოვნა 4. ინტერლინიაჟის ² ზომა (ძირითადი ტექსტებისთვის)	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
4.1	ინტერლინიაჟის ზომა ავტომატური, გამოყენებული შრიფტის მიხედვით. შესაძლებელია ინტერლინიაჟის გაზრდა 2-4 პუნქტით.				

	მოთხოვნა 5. ტექსტების სვეტებად განაწილება	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
5.1	დასაშვებია ორსვეტიანი წყობა ძირითადი და დამატებითი ტექსტისათვის. მაგალითებისა და ამოცანებისათვის დასაშვებია მრავალსვეტიანი წყობა, სვეტებს შორის მანძილით				

² სტრიქონთშორისი ხარვეზი, ერთმანეთს მიყოლებულ ორ მეზობელ სტრიქონში შრიფტის ქვედა და ზედა ხაზებს შორის მანძილი.

	არანაკლებ 9მმ, ფერადი ფონის გამოყენებითა და/ან გამყოფი ხაზით ³ არანაკლებ 6მმ. სვეტებს შორის მანძილი ერთი დავალების ფარგლებში ერთნაირი უნდა იყოს.				
--	---	--	--	--	--

	მოთხოვნა 6. სიტყვებს შორის მანძილი	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
6.1	სიტყვებს შორის მანძილი ავტომატურია.				

	მოთხოვნა 7. გამოსაყენებელი შრიფტი	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
7.1	სტამბური შრიფტები: ვენური (ჩვეულებრივი), კოლხეთი, მკაფიო. BPG: DejaVu Sans, ნათელი, მრგვლოვანი.				
7.2	ლათინური ასოების, ციფრების, მათემატიკური, ფიზიკური, ქიმიური გამოსახულებებისთვის დასაშვებია, შრიფტების: არიალისა და ჰელვეტიკის გამოყენება. ბერძნული სიმბოლოების გამოსახვისთვის შესაძლებელია სპეციალური სასიმბოლო შრიფტების გამოყენება.				
7.3	მათემატიკურ, ფიზიკურ ან ქიმიურ გამოსახულებებში, სიმბოლოები, ციფრები და ინდექსები იწერება ინტერვალების გარეშე, ხოლო თვით გამოსახულებებს შორის აუცილებელია ინტერვალის გამოყენება.				

³ სიმეტრიული ვერტიკალური ცენტრი.

7.4	დაუშვებელია ⁴ მხატვრული და მთავრული შრიფტების გამოყენება: VII-IX კლ. - ძირითად, დამატებით და ილუსტრაციების ტექსტებში; X-XII კლ. - ძირითად ტექსტში.				
7.5	ძირითად ტექსტსა და გამოყოფილ ნაწილებში (სათაურების გარდა) რეკომენდებულია გამოყენებულ იქნას: VII-IX კლ. - შრიფტის არაუმეტეს 2 ვარიანტისა, რომლებიც ერთ-ერთი პარამეტრით განსხვავდებიან. მაგალითად: კეგილით, გარნიტურით ⁵ , მოხაზულობით ⁶ ; X-XII კლ. - შრიფტის არაუმეტეს 1 ვარიანტისა.				
7.6	დაუშვებელია არასწორკიდეებიანი შრიფტების გამოყენება.				

	მოთხოვნა 8. შრიფტის ფერი	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
8.1	დაუშვებელია ძირითადი და დამატებითი ტექსტის ბეჭდვისას შრიფტის გამოკვეთა ფერადი საღებავებით, თუ ეს არ არის მეთოდიკის ნაწილი.				
8.2	დაუშვებელია ტექსტის გამოყოფის მიზნით შრიფტის გამოკვეთა ფერადი საღებავებით ფერად ფონზე.				
8.3	დაუშვებელია ფერადი საღებავები ფერად ფონზე თვალსაჩინოებებში (გრაფიკი, სქემა, ცხრილი, დიაგრამა და სხვა).				

⁴ ქვემოთქმი არ ეხება სათაურებს, ქვესათაურებს (ნებისმიერი ტიპის).

⁵ შრიფტების კომპლუქტი, რომელთაც ახასიათებთ ასოების მოხაზვის ერთნაირი სტილი. თითოეული გარნიტურის შრიფტი განსხვავდება მოხაზულობით და ზომით (კეგელი).

⁶ ერთი გარნიტურის ნიშნების კომპლუქტი, რომელიც განსხვავდება: а) ნიშნების სისქით, ბ) ნიშნების დახრილობით.

	მოთხოვნა 9. კარტოგრაფიული წარწერები	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
9.1	კარტოგრაფიული წარწერებისათვის რეკომენდებულია გამოყენებული იქნეს შრიფტი - კეგელით: 7-9.				

	მოთხოვნა 10. ილუსტრაციის ტექსტი	სრულად ამაყოფილებს/ნაწილობრივ აკმაყოფილებს/ არ აკმაყოფილებს	დასაბუთება	მითითება	ტექნიკური კორექტურის ვადა
10.1	ილუსტრაციის მარჯვნივ მოთავსებული ტექსტის სტრიქონის დასწყისი (სათაურებისა და აბზაცების გარდა) ვერტიკალურ ხაზზე უნდა მდებარეობდეს.				

შენიშვნა: წინამდებარე მოთხოვნები საერთოა VII-XII კლასების სახელმძღვანელოს მაკრისათვის, ასევე, როგორც მოსწავლის წიგნისათვის, ისე რვეულისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოთხოვნა პირდაპირ მიუთითებს რომელიმე მათგანზე (კონკრეტულ კლასებზე, მოსწავლის წიგნზე, მოსწავლის რვეულზე).